

Beleidsplan Gelderse Archeologische Stichting

Versie 1 juli, Marc Wingens en Roel Kramer

Vorige beleidsstukken:

- *Profiel & perspectief*. Beleidsplan 2004-2008
- *Koers in de toekomst*, discussiestuk, van Martijn Defilet en Maarten Wispelwey (2013)
- *Beleidsplan Gelderse Archeologische Stichting 2017* Marc Wingens en Masja Parlevliet (2017)

Gelderse Archeologische Stichting

De Gelderse Archeologische Stichting (GAS) is een netwerkorganisatie van archeologische professionals en vrijwilligers in Gelderland. De GAS bestaat sinds 1930 en is daarmee een van de oudste archeologische organisaties in Gelderland. De GAS is opgericht door de provincie Gelderland voor het verzamelen en beheren van de Gelderse archeologische collectie. Inmiddels is die taak opnieuw in handen van de provincie Gelderland, door middel van het Gelders Archeologisch Centrum G.M. Kam en Museum Het Valkhof.

De GAS is, net als de AWN en het Gelders Archeologisch Centrum in Nijmegen, een organisatie gericht op de archeologie van Gelderland. In Gelderland is er ook een groot aantal door overheden betaalde, gemeentelijke en regioarcheologen actief, evenals archeologen die werkzaam zijn voor commerciële bedrijven. Samen zijn deze professionals en vrijwilligers goed vertegenwoordigd in diverse netwerkorganisaties en verenigingen. Een deel van deze archeologen nemen positie in het bestuur van GAS. Sinds het overdragen van de GAS-collectie is één ding zeker: Publieksbereik is op dit moment de belangrijkste speerpunt van de Stichting. We willen de mensen interesseren voor de archeologie van Gelderland. De GAS ziet zich hierbij nadrukkelijk als intermediair tussen professionals en het bredere publiek.

Doelstellingen

1. Vergroten publieksbereik voor de Gelderse Archeologie
2. Versterken van de samenwerking tussen professionals en vrijwilligers
3. Stimuleren en faciliteren van (wetenschappelijk) onderzoek

Activiteiten GAS

- Het algemeen bestuur van de GAS komt minimaal 1x per jaar samen en houdt elkaar op de hoogte van relevante ontwikkelingen.
- We organiseren 1 x per jaar een Gelderse Archeologie Dag.
- We zorgen ervoor dat ieder jaar een Gelderse Archeologische Kroniek verschijnt.

1) Publieksbereik

Bij publieksbereik is, vanuit landelijk, provinciaal en gemeentelijk overheidsbeleid, met name publieksparticipatie belangrijk. De ArcheoHotspots, Nationale Archeologiedagen en Erfgoed Gezocht

spelen hier specifiek op in. De GAS heeft haar eigen rol, maar kan ondersteunend zijn aan de taken en werkzaamheden van de regio- en stadsarcheologen, de provinciaal archeoloog, de medewerkers van het Gelders Archeologisch Centrum en de actieve vrijwillige archeologen, die allen bezig zijn met publieksbereik en –participatie.

Bij het vergroten van het publieksbereik onderscheiden we de volgende doelgroepen:

- A. Archeologen (professionals en vrijwilligers)
- B. Hoog opgeleiden die geïnteresseerd zijn in archeologie en geschiedenis
- C. Het bredere publiek dat het leuk vindt met archeologie geconfronteerd en vermaakt te worden (1. volwassenen en 2. kinderen).

Hoe gaan we deze groepen bereiken?

- Door het organiseren van een jaarlijkse Gelderse Archeologie Dag (doelgroep A+B).
- Door de jaarlijkse publicatie van de Gelderse Archeologische Kroniek op Mijn Gelderland (doelgroep A+B+C).
- Door betrokkenheid bij erfgoededucatie (doelgroep C2)
- Door de digitale ontsluiting van de GAS-collectie te bevorderen via Collectie Gelderland
- Door Erfgoed Gelderland te ondersteunen bij het opzetten en inzetten van Archeohotspots (doelgroep C1+2)
- Door participatie in de Nationale Archeologiedagen (doelgroep C1+2)
- Door de communicatie vanuit en met de GAS laagdrempeliger te maken, door het bijhouden van de website en sociale media.

2) Samenwerking professionals en vrijwilligers

Van oudsher is de archeologie een onderwerp dat zowel door professionals als door vrijwilligers wordt bestudeerd en gekoesterd. Hierbij kunnen zij gezamenlijk optrekken, maar ook eigen wegen bewandelen. Belangrijk is dat uiteindelijk hetzelfde doel wordt nagestreefd: het behouden en vergroten van de kennis over de (voor)geschiedenis van Gelderland en het uitdragen van dit verhaal. Om elkaar te kunnen vinden en te weten wat er speelt, is het goed in elkaars netwerk te zitten. Dit gebeurt:

- Doordat het bestuur gevormd wordt uit vertegenwoordigers vanuit de professionele en de vrijwilligers. Hiermee krijgen we veel mee over lopende onderzoeken.
- Door het organiseren van de Gelderse Archeologie Dag
- Door minimaal 1x per jaar (tijdens de Gelderse Archeologie Dag) een determinatietafel te faciliteren i.s.m. Gelderse ArcheoHotspots
- Door ervoor te zorgen dat de uitkomsten uit de determinatietafel (in Archis of PAN) worden geregistreerd.
- Door als intermediair te fungeren tussen particuliere initiatieven en professionals (platformfunctie).

3) Stimuleren (Wetenschappelijk) onderzoek

Regelmatig zijn er potentiële onderwerpen die vragen om nader onderzoek. Onderzoek dat uitgevoerd kan worden door vrijwilligers en studenten, maar met ondersteuning van professionals naar een hoger plan getrokken kunnen worden. De rol voor GAS is voor de komende jaren om:

- Als intermediair fungeren tussen particulier initiatief en de wetenschap
- Ondersteuning bieden bij het verwerven van een mogelijke financiering van het onderzoek
- Universiteiten en hogeschool warm maken voor onderzoeksonderwerpen
- Lijst van potentiële scriptieonderwerpen maken en bijhouden

Financiën

De financiële middelen die de GAS ter beschikking heeft, dienen uiteraard te passen bij de doelstelling en het beleid. Zij kunnen de komende jaren aangewend worden voor de vergroting van het publieksbereik in de vorm van het organiseren van de Gelderse Archeologie Dag. Wil de stichting hier actiever op inspelen of de andere doelstellingen actiever gaan uitvoeren dan zijn aanvullende gelden nodig. Mogelijkheden voor extra middelen zijn:

- Bijdrage deelnemer Gelderse Archeologie Dag (om de dag kostendekkend te maken)
- Bijdrage gastlocatie aan Gelderse Archeologie Dag (om de dag kostendekkend te maken)
- Projectsubsidie bij de provincie aanvragen
- Onderhouden ANBI-status en openstaan voor giften/donaties
- Aanschrijven fondsen: Martens van Sevenhoven Fonds, Fonds Cultuurparticipatie

Focus

Bovenstaande doelstellingen zijn teveel om in één keer te realiseren. We focussen ons op het publieksbereik en op de (hiervan afgeleide) basisactiviteiten (Gelderse Archeologie Dag en Gelderse Archeologische Kroniek). Voor de komende jaren willen we de volgende onderwerpen concreet gerealiseerd hebben:

- Jaarlijks de Gelderse Archeologie Dag organiseren (Eelco Alink en Mieke Smit)
- Gelderse Archeologische Kroniek (Mieke Smit)
- Contact provincie Gelderland over de GAS-collectie (Marc Wingens)
- Artikel over geschiedenis GAS in Jaarboek Gelre (Jelle Vervloet, Eelco Alink en Mieke Smit)
- Gelderse Publieksprijs voor Archeologie (met of zonder Wartena-penning (Roel Kramer)
- Verbetering zichtbaarheid van de Gelderse Archaeologische Stichting (o.a. de website, Facebook en Instagram) (Eelco Alink en Roel Kramer)